
MODRÝ TÝM BRUŠPERK

OBČASNÍK JARO 2017

Přilétlo jaro z daleka
a všude plno touhy,
vše tlačilo se k slunci ven,
že snilo sen tak dlouhý.

Vylítly z hnízda pěnkavy
a drobné děti z chýše
a pestré kvítí na lukách
přesladkou vůní dýše.

(V. Hálek, Básně)

Kresba: Mgr. Lucie Ranochová

Po letošní studené zimě a dlouhém čekání na sluníčko a na teplo konečně přicházejí nejvýznamnější křesťanské svátky v roce – Velikonoce. Letos pravda o něco později, ale o to radostněji je budeme vítat, neboť matka příroda už nám stihla připravit neopakovatelnou kulisu. V souladu s přírodou chceme prožít i „obnovený život“ v našich duších. Děkujeme předkům, že nejen přijali v našich krajinách křesťanství, ale že je dochovali do našich časů a předali nám i přes veškeré pohromy a překážky, abychom i my je mohli takto slavit a zase předat dalším generacím. Vždyť teprve a zvláště nyní máme srovnání a pozorujeme, jak je to důležité!

Užijme si těchto Velikonoc, milí spoluobčané, opravdu svátečně, v pohodě, lásce a spokojenosti. A přejeme všem, aby ona sváteční nálada neskončila ani ve dnech všedních!

JARNÍ ÚVAHA

Jaro již zaklepal na dveře. Čas, kdy je potřeba urychleně zvládnout spoustu prací. Prořezat stromy, ty poškozené zimní nepřízní pokácet, pořezat (samozřejmě pomocí motorových pil a cirkulárek), náhle vzrostlý trávník posekat, s novou energií se vrhnout do rozličného budování. A mnoho jiných činností. Kdy to vše stihnout?

Svět byl stvořen (pro někoho možná vyvinul se) pro sedmidenní cyklus, kdy je potřeba si sedmý den odpočinout. Traduje se, že při pokusech o zavedení dekadické soustavy i do běhu času ve francouzské revoluci, nejdřív hynula hospodářská zvířata. Holt, člověk díky své vůli vydrží víc, než vůl. Něco podobného jsem poznal i na vlastní kůži. Dnes již vím, že sedmý den je určen k odpočinku.

Proč takový nesourodý úvod? Na 12. zasedání Zastupitelstva města konaném v září 2016 byla po poměrně živé diskuzi napříč všemi volebními subjekty schválena obecně závazná vyhláška č. 1/2016 o regulaci hlučných činností, která ukládá povinnost zdržet se o nedělích a státem uznaných dnech pracovního klidu v době od 6:00 do 22:00 veškerých činností spojených s užíváním zařízení a přístrojů způsobujících hluk.

Je tato vyhláška nutná, potřebná, vhodná? Vždyť se jedná o sousedské vztahy, které se dají vyřešit upozorněním. O jakou hladinu hluku se tady jedná? Nepovede uplatňování vyhlášky k udavačství? Jsme v demokracii a tudíž si každý své jednání, byť jinému nepříjemné, může obhájit. S těmito názory lze jen souhlasit. Ale...

Jedna z definic říká, že moje svoboda končí tam, kde začíná svoboda druhého. Kdo však stanoví tu hranici? Opravdu se jedná jenom o vztahy mezi bezprostředními sousedy? Taky se vám již stalo, že jste si chtěli v neděli pospat a na protějším kopci někdo začal sekat trávník (a to nemluvím o kvílení při motorovém řezání dřeva)? V ranním tichu se ten nepříjemný zvuk tak krásně nese! A ona intenzita zvuku? Nepříjemná hladina je určitě jiná, když chci odpočívat v klidu, nebo když se věnuji aktivnímu odpočinku (např. sportu), jiná taky, když je ticho a jiná v době dopravní špičky, dokonce záleží i na tom, jestli jsem v pohodě, nebo se mi nedaří a jsem ve stresu.

Co dodat závěrem? Máme vyhlášku, která má za cíl především upozornit na to, že tady žijeme vedle sebe a máme tedy být k sobě ohleduplní a to se týká nejen hlučných činností v době pracovního klidu. Někteří z nás na to totiž zapomínají.

Rostislav Quitt, březen 2017

VÁŽENÍ PŘÁTELÉ

Snad nebude na škodu, když tuto informaci započnu citací z Výroční zprávy předsedy Místního sdružení za rok 2016 ze dne 10. ledna 2017, která zazněla na letošním prvním místním sněmu: Místní sdružení ODS Brušperk pokračovalo v průběhu roku 2016 v obvyklých, ale současně v nových aktivitách (16 realizovaných podbodů s konkrétními údaji o naší činnosti). Místní rada jednala v minulém roce 4. ledna, 11. ledna, 16. března, 24. srpna a 11. října 2016. Místní sněm se konal 24. února 2016. Kdo chce, tak slyší, kdo chce, tak vidí, že pracujeme. A budeme pracovat i v roce 2017. Toto dílo může být příkladem pro další a pro ty z vás, kteří hodláte realizovat své představy mezi spoluobčany v komunálním měřítku.

- V úterý, 19. ledna 2017 se ve Frýdku-Místku konal Oblastní sněm. Na tomto sněmu byly projednány a schváleny nominace do regionálních funkcí ODS a zazněly také nominace na kandidáty do Poslanecké sněmovny. Nominaci na člena regionální rady na tomto sněmu získala paní Magda Frištenská, která ve svém představení mj. řekla: „Mám dvě děti, kluky. Ráda zpívám, chodím do divadla, jezdím na kole. V současné době pracuji v účetní firmě. Členkou ODS jsem od roku 2000, v současné době jsem místopředsedou a pokladníkem. Dosud jsem se podílela na činnosti ODS jen v místním sdružení Brušperk. V průběhu několika let jsme připravovali besedy, zábavná odpoledne pro děti, vzpomínkové akce, vydáváme Občasník. A budeme pracovat i nadále. Snad tedy nastal čas, abych se pokusila o práci na vyšší úrovni. Spousta přátel se mě neustále ptá, proč jsem ještě stále členkou strany, která má své už za sebou. Dříve to bylo kvůli idejím a myšlenkám. Dnes už je to hlavně kvůli lidem. Lidem, které jsem poznala na nejrůznějších pozicích ve straně, lidem, kteří pracovali a pracují pro jiné lidi, pro Českou republiku. Lidem, kteří jsou spravedliví, čestní, pracovití a se kterými sdílím společné názory. Troufám si říci, že jsem mezi nimi získala i přátele. Nemyslím si, že ODS je za zenitem, proto jsem stále členkou strany. Věřím, že lidé jsou dobří a stojí za to s nimi a pro ně pracovat. Jsem patriotka. Miluji svou zemi a jsem hrdá na to, že jsem Češka. Lásku k České republice a jejím tradicím vštěpuji svým dětem a snažila jsem se o to i během své dlouholeté učitelské praxe. A jsem hrdá na to, že jsem členkou strany, která má v názvu demokratická a je pro mě symbolem všech ctností a hodnot, kterých si vážím. Proto jsem se rozhodla ucházet se o místo v Regionální radě ODS.“
- V pátek 3. února 2017 jsme uspořádali přednášku a besedu s cestovatelem Markem Šimíčkem, o kteréžto akci je více v krátkém zhodnocení paní Vladimíry Lebedové.
- V úterý 14. února 2017 se dva naši členové účastnili v naplněném velkém sále hotelu Tatra v Kopřivnici setkání občanů s předsedou ODS panem Petrem Fialou. „Nechceme jako většina ostatních stran psát program jen od stolu, za pomoci marketingových agentur. Zajímají nás problémy konkrétních lidí, proto chceme navštívit co nejvíce míst v naší republice,“ řekl Petr Fiala. „Moravskoslezský kraj jsme vybrali jako první, protože máme pocit, že je často neprávem opomíjený. Trápí ho velké problémy, např. kvalita ovzduší, vysoká nezaměstnanost nebo závislost na těžkém průmyslu, ale jsou zde také velké příležitosti pro rozvoj,“ uvedl dále. Připomněl, že ODS se chce ve volbách soustředit na čtyři klíčové oblasti: ekonomiku, omezení byrokracie, podporu vzdělání

a zajištění bezpečnosti. „Chceme vrátit politice její smysl a zastavit levicově-populistickou vládu,“ dodal. Na tomto setkání doprovázeli předsedu ještě předseda Poslaneckého klubu ODS Zbyněk Stanjura a tisková mluvčí ODS paní Havelková. Série výjezdů předsedy ODS do regionů pokračovalo v Královéhradeckém kraji, konkrétně v Peci pod Sněžkou a v Trutnově. V dubnu pak tato tour vyvrcholí závěrečnou programovou konferencí v Praze, na které bude představena finální verze programu ODS pro letošní volby do Poslanecké sněmovny.

- Dne 27. února 2017 se za účasti naší místopředsedkyně konal Regionální sněm v Ostravě. Měl neobvykle rozsáhlý program. Jeho delegáti tajnou volbou stanovili pořadí kandidátky do Poslanecké sněmovny k volbám, které se budou konat letos v říjnu. Na první místo kandidátní listiny byl zvolen Ing. Zbyněk Stanjura, současný předseda Poslaneckého klubu ODS. Dále pak v pořadí to jsou tito kandidáti: ostravská praktická lékařka MUDr. Marie Manoušková, bývalý místostarosta města Orlová Martin Sliwka, světový mistr ve skocích na lyžích Jakub Janda, Bohuslav Hamrozi, podnikatel a prezident cechu topenářů a instalatérů, krajská zastupitelka Mgr. Martina Nováková a starosta města Budišov Ing. Patrik Schramm. V druhé části programu, která se protáhla do pozdních večerních hodin se konala volba nového vedení našeho regionu na další dva roky. Ze tří nominovaných uchazečů se předsedou stal Pavel Drobil, místopředsedy pak Zbyněk Stanjura a Martin Sliwka. Mgr Pavel Drobil mj. řekl: *„Je to v podstatě manažerská pozice, a to je i jeden z důvodů, proč Zbyněk Stanjura nekandidoval, protože se stal celostátním šéfem kampaně ODS pro parlamentní volby. Hlavním úkolem regionu teď bude připravit regionální část kampaně, pomoci v ní lídrovi a udělat maximum pro nejlepší výsledek ODS ve volbách.“*
- Dne 22. března 2017 se ve Frýdku-Místku konalo jednání Oblastní rady rozšířené o setkání s předsedy místních sdružení zaměřená na přípravu parlamentních voleb. V otevřené diskusi zazněla řada nových připomínek.
- V současné době připravujeme na sobotu 29. dubna 2017 jarní procházku – viz pozvánka na poslední straně. Závěrem této první letošní rekapitulace vyzývám spoluobčany, především mladé – přijďte mezi nás. Pro začátek nám můžete napsat své názory, náměty na zlepšení činnosti či připomínky. Těšíme se na každý podnět.

Ing. Josef Janotka, 24. března 2017

LVÍ SILOU, LETEM SOKOLÍM ...

V polovině února jsme si připomněli již 155 let od vzniku Sokola, vlastenecké tělovýchovné organizace s původním názvem „Tělocvičná jednota Pražská“, jejíž založení dne 16. února 1862 je nerozlučně spjato se jmény dr. Miroslava Tyrše a Jindřicha Fügnera. Sokol od dob svého vzniku hrál vždy v českých dějinách významnou úlohu jako organizace ryze demokratická, usilující o naplnění sokolského ideálu svobody, rovnosti a bratrstva. Tyršem sepsané stanovy formulovaly sokolské ideje a myšlenky s cílem vychovávat národ k největší možné dokonalosti tělesné, duševní i mravní, ke statečnosti, vytrvalosti a lásce k vlasti. Významnými mezníky v životě sokolských jednot byla nejen veřejná cvičení, ale především župní a všesokolské slety. Do dnešní doby se uskutečnilo 15 všesokolských sletů navzdory všem zákazům činnosti, rozpuštění a perzekucím obou světových válek i 40. let trvání komunistického režimu. Sokol stále žije a sokolské myšlenky jsou platné i v současném světě. Vždyť výchova zdravého, krásného, myslícího člověka, člověka otužilého a statečného, stojícího za svým přesvědčením, je naším cílem.

Tělocvičná jednota Sokol v Brušperku byla založena z podnětu prof. Štalmacha a pokrokových učitelů Beniše, Kupky, Winklera a Kováře 27. dubna 1891. Ve schválených stanovách se praví: „Účelem jednoty jest pěstování tělocviku cvičením, šermováním a společnými výlety. V jednotě též cvičení zpěvu a hudby, střelba do terče, plavání a plavba, klouzání a tanec se pěstovati mohou. K oživení ruchu společenského mohou se v jednotě konati přednášky a rozpravy o věcech tělocvičných a společenské zábavy.“ Zpočátku se cvičilo jen v sálech a zahradách hostinců, v roce 1939 se započalo se stavbou sokolovny, která byla dokončena až po válce převážně svépomocí obětavých členů. Vedle základní tělesné výchovy byla populární lehká atletika, stolní tenis a česká házená. Po únoru 1948 došlo ke sjednocení tělovýchovy a vytvoření jednotné formy – Dobrovolné sportovní organizace Sokol. Nepřineslo to ovšem očekávané výsledky, spíše poklesl zájem o tělovýchovu. K oživení došlo až v polovině padesátých let, kdy byly nově založeny oddíly šachu, tenisu, cyklistiky a plavání a začal se pravidelně pořádat Memoriál MUDr. Leoše Jurka ve stolním tenisu, který vždy přilákal stovky účastníků z celé republiky. Já jsem byl přizván ke spolupráci v jednotě krátce po svém přistěhování do Brušperka, zpočátku jako cvičenec, ale krátce nato jsem převzal funkci jednatele a hospodáře, kterou jsem vykonával bezmála čtyřicet let. Úspěšné dokončení soudních vyjednávání o navrácení majetkových práv jednoty k sokolskému majetku si vyžádalo téměř dvanáctiletou etapu přípravných prací pro právní zástupce k jednání a dokazování na jednotlivých soudních instancích, na nichž se podílelo v letech 1991 – 2002 několik členů výboru. V posledních téměř dvaceti letech se scházeli členové naší sokolské věrné gardy na pravidelných měsíčních setkáních, pro která jsme připravovali společně programy a informace o dění v jednotě.

Bohužel postupně odcházeli na nebeská hřiště a zůstaly jenom krásné vzpomínky.

Ing. Bohumil Vojtek, 27. února 2017

Z HISTORIE ŽUPY MORAVSKOSLEZSKÉ

Dne 2. října 1897 byla po dlouhých vyjednáváních s císařskokrálovskými úřady ustanovena „Východní moravskoslezská župa sokolská“, jejímž posláním byla propagace a šíření sokolských ideálů po celém kraji. Snaha vedla k „vytvoření sokolských hnízd na vesnicích a městech“, jak se tenkrát psalo...

V září 1902 se konal první župní slet v Moravské Ostravě. Průvodu městem se účastnilo 2243 krojovaných sokolů a cvičení u Českého akciového pivovaru tenkrát sledovalo 40 000 diváků. Jaký význam měla tato událost pro české vlastence dokládá i zájem c. k. úřadů, které povolaly 200 četníků a 3 setniny vojáků z Krakova. Když v roce 1914 vypukla 1. světová válka, sokolské tělocvičny se vyprázdnily a změnily v lazarety. Sokolové - vojáci rakouské armády - přebíhali na všech frontách k „nepříteli“. Tehdejší župní náčelník Jan Čapek založil Československé legie v Itálii, kde také mezi četnými padl.

V bouřlivém roce 1938 se konal župní slet v Ostravě a X. všesokolský slet v Praze. Když pak na podzim bylo pohraničí postoupeno Německu, ztratila župa 81 jednot a 15 000 členů zůstalo za hraniční čarou... V dubnu 1941 zastavili činnost sokolských jednot Němci, zrušili Československou obec sokolskou, majetek byl zabaven a vedoucí činovníci zatčeni. Z bojů a koncentračních táborů se nevrátilo 338 sokolů Moravskoslezské župy. Loni 8. října uplynulo 75 let od tragických událostí, kdy byla výnosem zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha Česká obec sokolská rozpuštěna a její majetek úředně zabaven. Při tzv. „sokolské akci“, v noci ze 7. na 8. října 1941, gestapo zatklo, takřka naráz, všechny sokolské činovníky z ústředí, žup i větších jednot, kteří „ještě byli na svobodě“. Tento den se stal Památným dnem sokolstva, při němž si Česká obec sokolská každoročně připomíná padlé sokoly, kteří ve více než 150 leté historii Sokola neváhali položit své životy za demokracii a svobodu své vlasti. Letošní pietní akce se v tento den konaly jak v Tyršově domě v Praze, tak v řadě sokolských jednot a žup. Katastrofa střídá katastrofu. Na listopadovém zasedání ÚV KSČ v roce 1948 vystoupil Rudolf Slánský s projevem, v němž za příklad agentů, nepřátel státu, sabotérů a vrahů uvedl sokolské činovníky z ostravského soudního procesu. To byl začátek likvidační cesty všech sokolských ideálů, které stály v cestě zločinům, krytým leninskými a stalinskými hesly. Kdykoliv se v historii našeho státu něco dělo něco osudového, bylo vždy u toho sokolstvo.

Na počátku republiky - 1918, v osudovém roce - 1938, při květnovém povstání - 1945, v roce 1968 při nadějně renesanci nového života. V listopadu 1989 však už sokolstvo nemohlo citelně zasáhnout. Čtyřicetileté kruté pronásledování Tyršových ideálů vládnoucími komunistickými diktátory přineslo tragické důsledky. Sokol nemohl přežít. Sokol musel být rozmetán, pokud se komunisté chtěli cítit u vesla bezpečně. Nezakázali Sokol výslovně, pouze ho „obrodili“. V únoru 1990 se sešlo v Ostravě 141 bývalých sokolských pracovníků a cvičitelů a kdy byl podán podnět k obnově župy...

V současné době má župa na 6 000 členů ve 42 jednotách. Sídlí v Čapkově sokolovně na Sokolské třídě v Ostravě. Jejím místostarostou je pan Mgr. Jaroslav Vicher, který je současně také starostou Tělocvičné jednoty Sokol Brušperk. Na jiném místě tohoto občasníku nám odpověděl na pár otázek.

Připraveno z podkladů České obce sokolské

OTÁZKY, ODPOVĚDI

V této rubrice jsem tentokrát oslovila starostu Tělocviční jednoty Sokol Brušperk pana Mgr. Jaroslava Vichra.

Jak vznikla Tělocvičná jednota Sokol Brušperk?

Tělocvičná jednota Sokol v Brušperku vznikla na ustavující Valné hromadě v pondělí 27. dubna 1891 v obecním hostinci Na Palarni. Valnou hromadu vedl, za účasti 21 členů, br. Fr. Štalmach. Za prvního starostu byl zvolen br. Josef Kupka. Již 27. září uspořádala jednota výletní slavnost, na které bratrská jednota Sokol Frenštát p. R. předvedla prostná z II. Všesokolského sletu. Pravidelná cvičení se konala nejdříve v Národním domě, později v restauraci U Hladných.

Od kdy se cvičilo na sokolském hřišti?

Již v r. 1899 došlo k ustavení odboru pro postavení sokolovny. Až 9. února 1921 byla zakoupena od rolníka Františka Tylečka louka ve výměře 3 měřice za 8.000 Kč. V roce 1922 bylo vybudováno sokolské hřiště a zahájil činnost oddíl české házené. Později vznikl i oddíl lehké atletiky pod vedením mladého učitele Čeňka Nálepy. V roce 1930 byl postaven i tenisový kurt a v témže roce se již na sokolském hřišti i bruslilo. V roce 1932 vznikl oddíl stolního tenisu. Jedním z nestarších byl jízdní odbor, založený v r. 1929. První zmínky o založení organizovaného šachu jsou z roku 1941.

Byla nějaká činnost Sokola i během okupace?

V době okupace od roku 1941 do roku 1945 byla Česká obec sokolská /ČOS/ rozpuštěna. I v našem městě byla početná dobře vedená a organizovaná jednota Sokol naplněna odbojovým duchem a chováním. Pod pláštěm Učňovské besídky se nacvičovaly divadelní hry, besídky i recitační soutěže. Byl uvolněn i přístup na sokolské hřiště a tím umožněno sportovní zápolení a v rozestavěné sokolovně tajně provádět nejnnutnější práce na její dostavbě.

Sjednocená tělovýchova?

Již 5. května 1945 byl v Praze vytvořen Ústřední národní tělovýchovný výbor, který měl za úkol sjednotit všechny TV spolky. To se nějak nepodařilo a až po rozpuštění ČOS v r. 1948 se musely i u nás spojit Sokol, DTJ, Orel i SK Brušperk do jediné organizace vesnických TJ s názvem Sokol. Tělocvičná jednota se změnila na Tělovýchovnou jednotu a ta pokračovala více či méně ve staré tradici.

Kdy došlo k obnovení jednoty v rámci České obce sokolské?

Tělocvičná jednota Sokol Brušperk byla obnovena dne 24. srpna 1991. Ve svazku ČSTV dále zůstaly oddíly kopané a stolního tenisu. Od obnovení jednoty jsme usilovali o návratu sokolovny do našich rukou. Po dlouhých tahanicích a soudech nám byla sokolovna navrácena až v roce 2002. Ihned po navrácení jsme provedli plynofikaci a postupně vyměnili všechna okna i domovní dveře. Provedla se oprava střechy, soc. zařízení, zateplení dvou stěn herny na stolní tenis. Vybuďovali a opravili jsme dva kurty na odbíjenou a nohejbal, dále parkoviště a přístupovou cestu k sokolovně. Pravidelně udržujeme tři kurty na tenis i okolí sokolovny. Po obnovení Sokola stále pracuje odbor všestrannosti a sportovní oddíly tenis a šachy.

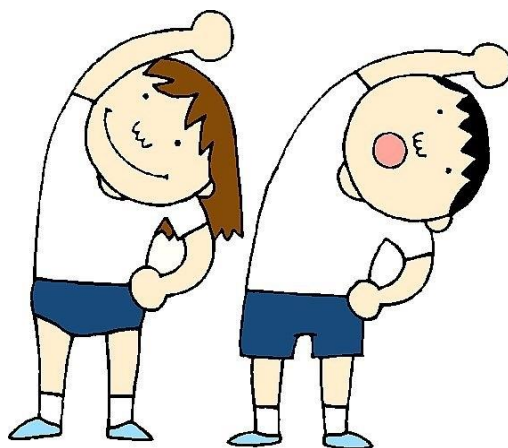

V současné době vede Tělocvičnou jednotu výbor ve složení : Jaroslav Vicher – starosta, Libor Vantuch – jednatel a místostarosta, Erika Kniezková – hospodářka, Bohuslava Vichrová – náčelnice, Tomáš Lipovský – šachy, Pavel Palkovský a Petr Kula – tenis. K 1.1.2017 má naše jednota 144 členů. Dospělých 92, z toho 38 mužů a 54 žen, 3 dorostenky, 29 žáků a 20 žaček. Cvičíme ve 12 oddílech. Předškolní děti ve cvičení Rodičů a dětí vede Jana Frydrychová, cvičení žákyň a žáků od 1. do 9.třídy vedou sestry Maralíková a Vichrová. Aerobik přecvičuje Tereza Masopustová, cvičení na zdravotních míčích sestra Pavlína Paclíková, ženy zdravotní TV sestra Eliška Kratochvílová a cvičení Jógy bratr Láďa Janáček. Sportovní oddíly v rámci všestrannosti jsou nohejbal – dva oddíly mužů a odbíjená. Šachový oddíl, který hraje krajský přebor i krajskou soutěž, vede Tomáš Lipovský. Předsedou tenisu je Pavel Palkovský a žáky trénují manželé Paličkovi.

Jaký je zájem o sportovní aktivity v Brušperku?

V Brušperku jsou tři hlavní sportovní spolky, které vznikly z ČSTV. Spolek SK Brušperk – **kopaná**. Organizuje hráče i hráčky od žákovských složek až po dospělé. **Tělovýchovná** jednota Sokol Brušperk z.s. /zapsaný spolek/, patří pod ČUS/Česká unie sportu/, věnuje se **stolnímu tenisu**. **Tělocvičná** jednota Sokol Brušperk pobočný spolek České obce sokolské ČOS /hlavní spolek/. Velmi aktivní je AP klub (mažoretky a roztleskávačky) vede paní Marcela Křížová. Dále jsou to samostatné kluby nebo spolky, které rovněž provozují sportovní činnost. Lední hokej, volejbal, badminton, horská turistika, Klub českých turistů, Junák, SDH – Sbor dobrovolných hasičů, Svaz postižených civ. chorobami a to nemluvím o sportovních kroužcích na základní škole a o bazénu. Myslím si, že ten kdo se chce hýbat, má velký výběr sportovních aktivit. Snad jen lehká atletika - ta tu chybí!

Otázky a odpovědi s panem Jaroslavem Vichrem připravila Bc. Magda Frišenská
Dne 27. února 2017

STALO SE PŘED 100 LETY

Každý uživatel internetu si dnes může prohlížet celou řadu historických dokumentů z okresních nebo zemských archivů. Patří mezi ně i kroniky obcí. Rozhodl jsem se seznámit se detailněji s atmosférou roku 1917 – odehrávala se právě krutá a nesmyslná Velká válka (první světová válka) a na sklonku téhož roku vypukla bolševická revoluce v Rusku. Celý rok je popisován kronikářem a starostou města panem Karlem Špačkem na více jak deseti stránkách, zvláště podrobně popisuje množství potravin v tom kterém měsíci – buď odebraného pro účely války, nebo přidělového pro strádající občany města. Není jednoduché z podkladů kroniky vymyslet stručný přehled. Pokusil jsem se o to. Předkládám zde jakýsi stručný výpis snad důležitých informací nebo událostí onoho roku.

- Dne 22. února přijel nově ustanovený farář P. Antonín Pospíšil, dosud působil ve Slavkově u Opavy a ihned instalován. Měl přijet o 8 hodině ráno, na kteroužto dobu průvod ho očekával, dojel pro nedorozumění až o 11 hodině.
  - Bylo vydáno povolení, že sňatky mohou se konat v kterýkoliv den, čehož bylo využito vojáky. První takový sňatek konal se v úterý před velikonočními svátky.
  - Po novém roce začaly soupisy zásob a během roku se několikrát opakovaly. V lednu musely domácnosti vyplnit zásobovací archy, v březnu konán dům od domu soupis úřední, přebytky se ihned odebíraly pro válečný obilní ústav a zatajené zboží se bralo jako propadlé ve prospěch státu.
  - Prvým nedostatek pociťován počátkem března, a pak se nouze stupňovala. Několik žen se odebralo na hejtmanství do Místku prosit za odpomoc hladu zlepšením zásobování. Dělo se tak ve všech obcích, takže hejtmanství denně obléháno davem hladových žen a dětí. Mlely se šupy z brambor a se směsí otrub lidé pekli chléb. Starostenský sbor (Brušperk, Staříč, Fryčovice) vyslal do Brna deputaci žádaje lepší zásobování okresu a vystěhování haličských uprchlíků. Nevyřídil ničeho.
  - V dubnu zaveden po vzoru Německa „letní čas“, tím měla být získána jedna hodina k práci, v září pak byl opět uveden do stavu „normálního“.
  - Dne 25. dubna odvedla obec 5 krav pro zásobování vojska.
  - Na měsíc duben vydáno pro celý Brušperk 10 q mouky. Hlad se stupňoval a nedostatek objevoval se ve všem a všude. Vláda jen nařizovala a domnívala se, že i úroda se dá komandovat. Koncem dubna dostala obec 17 kg klobás, aby mohli být poděleni všichni, vydávalo se na osobu 8 - 12 dkg za 26 haléřů.
  - Dne 9. května zasazeno za přítomnosti školních dětí a představenstva za kaplí sv. Jana Pavla 10 lípek na paměť sňatku císaře Karla se Zitou z Parmy. Lípy do druhého dne vzaly za své.
  - Dne 27. května dojel k nám okresní hejtman a zástupce Židovské obce, aby se přesvědčili o ubytování haličských židů. Místní lidé neměli co jíst, čím se odívat a bydleli také všelijak, o ty se nikdo nestaral, židé, kteří koupili zde, co se dalo a plnili bedny tím, by to sebou odvezli do Haliče, požívali přízně vlády a úřadů, které pečlivě se o ně staraly. Museli mít i košer maso, byli opatřováni prádlem, šatstvem, jejich byty byly úředně zkoumány, zda jsou k obývání schopné. V kronice je přesto vložen děkovaný dopis těchto nešťastníků s vlastnoručními podpisy adresovaný představenstvu obce.
  - V červnu bylo odvedeno 9 branců z 27.
  - Začátkem června odvedeno opět 5 kusů dobytka. Kdo neodvedl, byl pokutován 20 až 50 korun.
  - Kdo chtěl uhlí, železo, cement aj ve Vítkovických závodech, musel dovést potraviny. Za 1 kg másla obdržel fůru uhlí. Lidé zabíjeli prasata a telata ve sklepích a v noci nosili maso do Vítkovic buď za peníze nebo za jiný tovar.
  - V důsledku hladových bouří obdržela obec v červenci 200 kusů krabiček sardinek, 2 bedny tvarůžků a 1 bednu marmelády a postupně v tomto měsíci další potraviny.
  - Dne 7. října posvěcen kříž na Lednického roli u lesa. Kříž ten byl postaven na památku syna majitele polnosti, který odešel do války v roce 1914 a ještě tentýž rok v ní u Ivangorodu (?) padl.
  - Dne 19. října přišel oddíl 6 vojáků pro zvony. Sňali z věže všechny, až na malý nad hlavním oltářem, který pak dělal službu pro všechny případy. Lid reptal jsa ve svých citech uražen a těžce nesl odebírání zvonů. Některé zbožné duše však jeden zvon stačili před vojáky ukrýt někde v polích na Závodí, kde na něm až do roku 1918 rostla řepa.
  - Dne 26. listopadu odešly některé vystěhované rodiny zpět do Haliče. Toho dne také zrušena jejich německo-polská školní třída umístěná v radnici nad kanceláří. Některým vystěhovalcům se tu zalíbilo a neměli chuti se stěhovat. Zůstalo zde 12 dospělých a 3 děti.
  - V listopadu opět revize zásob. Lidé však přestrašení schovávali zboží, kde se dalo. Skrýše byly v lese, v kupách hnoje, na polích, ve věžních hodinách a jinde v kostele.
  - Dne 14. listopadu sníž uzavřel polní práce. Úroda na polích prostřední, zelí nebylo žádného.
- Zápis v tomto roce končí však již popisem prvních dnů roku 1918:
- Dne 3. ledna déšť a bouřka, 12. ledna začalo sněžit.
  - Dne 13. ledna o půl šesté večer letěl meteor krajem, který osvětlil široký kraj skoro denním světlem.

MALÁ ÚVAHA O ZPÍVÁNÍ

Měsíc únor, „tento záprtek mezi měsíci“, jak jej nazýval Karel Čapek v Zahradníkově roku, už předal žezlo měsíci březnu, kdy už nejen my, zapálení zahrádkáři, ale jistě i „nezahrádkáři“, netrpělivě vyhlížíme jaro. Sluníčko už má stále větší sílu a vytahuje ze země první jarní květiny a z pupenů na stromech i první svěže zelené lístky. Příroda se probouzí ze zimního spánku a nejen ta rostlinná, ale i živočišná, tedy jen ta, která v zimě opravdu spala v různých důmyslných úkrytech. Kdo ale nespal, to jsou naši opeřenci, kteří neodlétají na zimu do teplých krajů. Naším lidským obydlím, především ale u nich se nacházejícím ptačím krmítkům, jsou nejvěrnější ti, které ornitologové řadí do jedné veliké skupiny nazvané řád pěvců, podřád zpěvaví.

Pokud krmítka v zimě zásobujeme oblíbenou ptačí potravou, pak můžeme zblízka pozorovat veselé ptačí hemžení a máme příležitost prohlédnout si pěkné ptačí „kabátky“. Častými a také i dost nesnášenlivými návštěvníky jsou kosi, po nich svou početností vynikají vrabci, hned za nimi pak sýkorky několika druhů a zvonci v celých skupinách, objeví se i strakapoud, vzácně i dlask. Je na ně pěkné podívání, ale já se nejvíce těším na to, jak se mi s příchodem jara odvděčí svým krásným zpíváním. To je totiž vedle toho zahrádkářského jarního zápalu a rozkvetlých prvních jarních kvítků to nejpěknější jarní nadělení.

V souvislosti s tím ptačím zpěvem se mi v hlavě zrodily dvě otázky. Jedna se týká původu ptačího zpěvu, tedy přesněji příčiny jeho projevu jen u některých, tedy těch „zpěvavých“. A ta druhá otázka se týká historie lidského zpívání. Archeologové už odkryli z dávné lidské minulosti spoustu důležitých informací o vývoji člověka a celé lidské společnosti, ale ještě jsem neviděla dokument, který by se zabýval člověčím zpěvem a jeho hudebními projevy. Kdy asi pračlověk zapěl poprvé nějaké „tralala“ a kdy a kde byla napsána první nota? Ví to někdo z vás, milí čtenáři? Co ale víme určitě všichni, je to, že my, lidé, mnozí zpíváme rádi a že si bez písniček a vůbec hudby v jakékoliv podobě neumíme svůj život představit. Zpěvem nás provází hned po narození maminky ukolébavky, s hudebním vzděláním se pak děti setkávají ve školce a pak v něm pokračují v základní škole. A nejoblíbenější píseň, či hudební skladba se hraje těm, kteří se loučí s pozemským životem.

Vědecké zkoumání v oblasti složení hmoty nám sděluje, že úplně nejmenší částička hmoty je jakési vlákno, které se chvěje, tedy zní a protože hmota je v celém vesmíru, tak máme asi hudbu všude kolem nás. A co když právě tuto vesmírnou hudbu slyšeli pralidé a jen se k ní připojili?

Na závěr bych chtěla vyslovit přání, abychom nebyli jen konzumenti hudební tvorby, ať již té lidové, či populární nebo té „vážné“, ale abychom si nezapomínali zazpívat „jen tak“ pro potěšení. Vždyť se scházíme s rodinou a přáteli při různých oslavách, tak je využijme nejen k pojídání dobrot, ale i ke zpívání. Těch krásných písní je tolik, že je škoda si aspoň na některé nevzpomenout.

A nemusíme zpívat krásně, ale hlavně s chutí a budme při tom veselí, zvláště nyní, když nám přichází to krásné jaro.

BAJKALEM NA KAJAKU

Foto: Marek Janotka

V pátek 3. února 2017 jsme v Národním domě v Brušperku uspořádali zimní besedu s cestovatelem Markem Šimíčkem. Bezmála čtyřicet posluchačů si vyslechlo poutavé vyprávění proložené šťavnatými poznámkami a nádhernými obrázky z jeho dobrodružné cesty po bajkalské hladině tentokrát na kajaku. Třikrát už totiž Bajkal navštívil raději v zimě. Řekl nám také, proč jsou zimní výpravy o něco snazší, než ta letní. Celá řada ojedinelých zajímavostí, bezprostředních kuriozit ze života obyvatel, turistů a podobných cestovatelů v tamních osadách či vesničkách, v „zapavědnikach“ při setkáních na katamaránech, improvizovaných plavidlech nejrůznějšího typu a kvality. Beseda s Markem se protáhla nad domluvený čas, což také vypovídá o zájmu posluchačů a o atmosféře tohoto užitečně stráveného setkání. Ještě jednou díky všem, kteří si přišli přednášku vyslechnout a díky Markovi Šimíčkovi, že mezi nás do Brušperku opět zavítal.

Vladimíra Lebedová, 5. února 2017

POZVÁNKA NA JARNÍ PROCHÁZKU PŘÍZNIVCŮ MODRÉHO TÝMU

Sobota 29. dubna 2017

Sraz: 14:30 hodin Brušperk pohostinství U Hynečků

Etapa 1: směr Stará Ves n. Ondřejnicí, hostinec U Mlýna 2 km, 30 minut

Etapa 2: směr Krmelín restaurace Na Benátkách 3,5 km, cca 50 minut

Etapa 3: směr Brušperk - pramen Sirkovica 3,5 km, cca 50 minut

Etapa 4: směr Brušperk restaurace Na Přehradě 2 km, 30 minut

Celkem délka pochodu cca 11 km

MODRÝ TÝM SE TĚŠÍ NA VAŠI ÚČAST

